

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-210

21.3.2018

If Skadeforsikring NUF

Ansvar

Advokatansvar – uaktsomhet under hovedforhandling

En advokat bisto klager i forbindelse med tvist om hvilke forpliktelser klager hadde påtatt seg i egenskap av leietaker i en leieavtale. I forbindelse med tingrettsbehandlingen ble motpartens krav på kr 232 094 bestridt i sin helhet, men beløpene (inkludert grunnlagene) som sådan ble ikke bestridt. Klager tapte saken fullstendig i tingretten og ble idømt sakskostnader. Under hovedforhandlingen i lagmannsretten ble også selve beløpene bestridt etter at klager byttet advokat, og lagmannsretten kom til at motparten ikke hadde krav på å få dekket sine krav fullt ut i medhold av inngått avtale. Ingen av partene ble ansett å ha vunnet saken fullt ut, og partene måtte således bære egne sakskostnader knyttet til behandlingen i lagmannsretten. Det oppsto spørsmål om advokaten hadde opptrådt uaktsomt ved å ikke bestride de enkelte beløpene under tingsrettsbehandlingen, og således unngå idømmelse av motpartens sakskostnader. Nemnda kom til at det ikke var dokumentert at advokaten hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 129 924 pluss kr 37 031

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning mot klagers advokat fordi han ikke fremmet innsigelser mot deler av kravet til motparten under hovedforhandling i tingretten.

Klager inngikk avtale om leie av lokaler av motparten i 2011. Avtalen regulerte i tillegg til leieforholdet klagers forpliktelser til å klargjøre lokalene for lovlig restaurantdrift og oppnå ferdigattest. Partene ble uenige om tolkning av avtalen og sak ble reist for tingretten og anket til lagmannsretten.

I tingretten tapte klager saken fullstendig og måtte dekke motpartens sakskostnader. I lagmannsretten fikk klager delvis medhold og slapp å dekke motpartens sakskostnader under henvisning til at motparten ikke hadde vunnet saken "fullt ut eller i det vesentlige". Sakskostnadene i tingretten var på kr 129 934 inkludert forsinkelsesrenter.

Motpartens krav både for tingrett og lagmannsrett var på til sammen kr 232 093,37.

Lagmannsretten kom til at klager måtte dekke kr 181 780 av kostnadene, etter at advokatkostnadene var redusert med henholdsvis kr 12 100 og kr 38 312,50.

Klager anfører at advokaten under tingrettsbehandlingen burde ha fremmet innsigelser mot de enkelte postene tilhørende motpartens krav. Advokaten unnlot å legge frem motpartens fakturakrav og grunnlaget for disse, selv om de var i advokatens besittelse. Tingretten hadde derfor ikke noen reell mulighet til å vurdere de enkelte postene. Klager viser til tingrettens bemerkning om beløpet.

Når det gjelder selve beløpet på kroner 232 093 er det ikke bestridt av de saksøkte. Beløpet legges derfor til grunn.

Lagmannsretten kunne heller ikke finne spor av at de enkelte tapspostene hadde blitt bestridt under tingrettsbehandlingen. Under saksforberedelsen ble også adgangen til å fremme innsigelser mot de enkelte tapspostene bestridt av motparten, fordi de ikke hadde blitt bestridt under tingrettsbehandlingen.

Dette fremkommer også klart av lagmannsrettens dom:

På en annen side har utleier, etter rettens oppfatning fremmet krav knyttet til advokattjenester som har vært lite holdbare, og som leietager hadde god grunn til å protestere mot – selv om dette først skjedde for lagmannsretten.

Som følge av at disse forholdene ble påpekt under behandlingen for lagmannsretten, ble postene vesentlig redusert, hvilket medførte at motparten ikke ble ansett for å ha vunnet saken fullt ut eller i det vesentligste. Partene måtte derfor bære egne sakskostnader for lagmannsrettsbehandlingen. Det er således en klar årsakssammenheng mellom advokatens unnlatelse av å bestride de enkelte tapspostene og klagers økonomiske tap. Tapet som tilsvarer idømte sakskostnader under tingrettsbehandlingen på kr 129 924 utgjør en stor del av sakens tvistebeløp, hvilket må anses skjerpene for aktsomhetskravet.

Klager anfører at dersom advokaten hadde fremmet de samme innsigelser under tingrettsbehandlingen, ville resultatet blitt det samme og sakskostnader ville bortfalt. Det kan ikke være avgjørende om det er usikkert om tingretten ville kommet til samme resultat som lagmannsretten. Dersom beløpene var blitt bestridt under tingrettsforhandlingen, er det klart at lagmannsretten ville idømt partene å bære egne saksomkostninger for begge instanser.

Klager krever også dekket utgifter til advokat under henvisning til sakens kompleksitet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at det ikke foreligger ansvarsgrunnlag. Det er ikke riktig at kostnadene ikke ble bestridt under tingrettsbehandlingen. Kostnadene ble bestridt i sin helhet, selv om advokaten ikke gikk inn på de enkelte postenes størrelse. Selskapet viser til advokatens tilsvarende til Oslo tingrett av 3.2.15:

Denne side vil også legge til at saksøkte aldri har engasjert verken arkitekt C eller advokatkontoret B. Disse ble engasjert før kontraktsinngåelse av saksøker selv. Om saksøker mente at saksøkte skulle betale for disse måtte dette ha blitt tatt opp i forkant av kontraktsinngåelsen. Brannkonsulentene ble engasjert av C, og således har saksøkte heller ikke noe ansvar for disse. Både advokater, arkitekt og konsulenter hadde altså et oppdrag for saksøker selv og saksøker selv må bære kostnadene til disse. Kostnadene til arkitektene har for øvrig også Oslo tingrett dømt saksøker til å betale.

Videre viser selskapet til at advokaten også fremmet anførsler under selve hovedforhandlingen, og at det var et særskilt tema hvorvidt dette var anført. Det ble da klarlagt at kostnadene ble bestridt, men ikke selve beløpene som sådan.

Gjengivelsen av partenes anførsler i tingrettens dom viser at dette ble anført under hovedforhandlingen:

Saksøkerne kan ikke engasjere advokater, arkitekter og konsulenter på de saksøktes vegne. Kostnadene er utleiers ansvar.

Således er det klart at advokaten bestred at motparten hadde grunnlag for å kreve de enkelte kostnadene dekket av klager. Det kan ikke anses uaktsomt at advokaten ikke bestred beløpet i seg selv.

Kravet til adekvat årsakssammenheng er heller ikke oppfylt. Vurderingen av beløpene er skjønnsmessig, og det foreligger betydelig tvil knyttet til om tingretten ville kommet til samme resultat som lagmannsretten. Utfallet er således høyst usikkert.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede advokat er ansvarlig for tap som følge av at motpartens krav ikke ble bestridt under hovedforhandlingen i tingretten.

Nemnda forstår saken slik at sikrede i tingretten bestred at klager var ansvarlig for kostnadene, men at beløpene under de enkelte poster ikke ble bestridt. Nemnda viser her til at det både i tilsvaret til tingretten og gjengivelsen av klagers anførsler i dommen fremgår at klagers ansvar ble bestridt. Det fremkommer ikke i hvilket omfang sikrede bestred kravene i sin prosedyre. Det avgjørende må likevel være at anførselen rent faktisk ble fremmet under tingrettsbehandlingen. Innenfor denne påstanden kunne tingretten foretatt en oppdeling av de enkelte poster på eget initiativ, selv om disse ikke var et særskilt tema under hovedforhandlingen, så lenge grunnlaget var bestridt. Nemnda kan ikke se at det er uaktsomt at de enkelte postene ikke er drøftet særskilt.

Nemnda kan heller ikke se at det er dokumentert årsakssammenheng mellom unnlatelse av å prosedere på hver enkelt post og klagers påståtte tap. Klager viser til at det er åpenbart at lagmannsretten ville dømt hver part til å bære sine saksomkostninger for tingretten såfremt innsigelser var blitt fremmet mot postene i tingretten. Nemnda er ikke enig i at lagrettens dom kan tolkes på denne måten.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Ole Smedsrud (selskapsrepresentant), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant), Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).